

MAX, Adolphe E.J.H. (Brussel 30 december 1869 – Brussel 6 november 1939).

Promoveerde na zijn middelbare studies aan het Brusselse atheneum in 1891 tot doctor in de rechten. Vanaf 1909 wijdde Max zich volledig aan de politiek en werd achtereenvolgens liberaal provincieraadslid voor Brabant, gemeenteraadslid, schepen en burgemeester (1909-1939) van Brussel en volksvertegenwoordiger van het arrondissement (1919-1939). Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd hij wegens protest tegen Duitse maatregelen gedeporteerd.

Max bestempelde de Vlaamse emancipatiebeweging als extremistisch en was een hevig en invloedrijk tegenstander. Door zijn groot gezag als een van de leiders van de Brusselse liberale federatie en als voorzitter van de liberale Kamerfractie, wist hij diverse Vlaamsgezinde voorstellen te blokkeren. Zo speelde hij een oppositierol bij de vernederlandsing van de universiteit van Gent, de goedkeuring van de taalwetten in de jaren 1930, de amnestiebeweging en de zaak-**Adriaan Martens**. Alhoewel hij het aanhalen van de banden tussen Vlamingen en Walen prees en bijvoorbeeld pleitte voor **tweetaligheid** in Brussel, beschouwde hij in praktijk de bestaande machtspositie van de Franstaligen als voldoende legitimiteit voor de hegemonie van de Franse taal.

Toen Max de toestemming weigerde voor een op 31 maart 1935 geplande betoging in Brussel van onder meer het **Verbond der Vlaamse Oudstrijders**, het **Davidfonds**, de **Vlaamse Toeristenbond** en het **Vlaamsch Verbond voor Brussel**, haalde hij zich de woede van de V.B. op de hals.

LITERATUUR: L. Cooremans en M. Martens, *Adolphe Max*, 1964; – H.J. Elias, *25 jaar Vlaamse Beweging 1914-1939*, II-IV, 1969; – E. Witte en J. Craeybeckx, *Politieke geschiedenis van België sinds 1830. Spanningen in een burgerlijke democratie*, 1981; – G. Deneckere, 'Oudstrijders op de vuist in Brussel. Het amnestieconflict tijdens het Interbellum', in *BTNG*, jg. 25, nr. 3-4 (1994-1995), p. 273-327.

NICO WOUTERS